

Zvezno-republiška ministrstva so: ministrstvo za finance; ministrstvo za notranje zadeve; ministrstvo za pravosodje; ministrstvo za industrijo; ministrstvo za rudarstvo; ministrstvo za trgovino in preskrbo; ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo; ministrstvo za delo; ministrstvo za gradnje.

87. člen

Občezvezna ministrstva upravljajo praviloma po lastnih organih določeno panogo državne uprave neposredno na vsem področju Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Občezvezna ministrstva lahko imenujejo za opravljanje poslov lastne pristojnosti svoje pooblašcence pri vladah republik in lahko ustanavljajo oddelke in odseke pri ljudskih odborih.

88. člen

Zvezno-republiška ministrstva vodijo določene panoge državne uprave posredno po ustreznih ministrstvih v ljudskih republikah; neposredno pa lahko upravljajo samo določene posle, podjetja in ustanove občedržavnega pomena.

89. člen

Pri vladni FLRJ so komitetti na področjih prosvete in kulture, ljudskega zdravstva in socialnega skrbstva zaradi splošnega vodstva teh panog državne uprave.

Taki komitetti se lahko ustanovijo tudi za druge zadeve državne uprave.

IX POGLAVJE

NAJVISJI ORGANI DRŽAVNE OBLASTI LJUDSKIH REPUBLIK

90. člen

Vrhovni organ državne oblasti ljudske republike je ljudska skupščina republike. Ljudska skupščina republike volijo državljeni republike za štiri leta po predpisih ustave in zakonov republike.

91. člen

Ljudska skupščina republike izvršuje v imenu ljudstva suverene pravice republike po ustavi republike v skladu z ustavo FLRJ. Ona izvršuje vse posle, ki so v pristojnosti republike, kolikor po ustavi republike niso preneseni v pristojnost prezidija ljudske skupščine republike ali vlade republike.

92. člen

Zakonodajno oblast v republiki izvršuje izključno ljudska skupščina republike.

93. člen

Ljudska skupščina republike voli za vodstvo sej predsednika, podpredsednika in sekretarje.

94. člen

Ljudska skupščina voli prezidij ljudske skupščine republike, ki sestoji iz predsednika, enega ali več podpredsednikov, sekretarja in članov, katerih število določa ustava republike.

Pristojnost prezidija ljudske skupščine republike določa ustava republike.

95. člen

Ljudska skupščina republike imenuje in razrešuje vlado republike.

X POGLAVJE

ORGANI DRŽAVNE UPRAVE LJUDSKIH REPUBLIK

96. člen

Najvišji izvršilni in upravni organ državne oblasti ljudske republike je vlada ljudske republike.

Vlada ljudske republike je odgovorna ljudski skupščini republike in ji polaga račun o svojem delu. Med dvema zasedanjima ljudske skupščine je vlada republike odgovorna in polaga račun o svojem delu prezidiju ljudske skupščine republike.

97. člen

Vlada republike dela na osnovi ustave FLRJ, ustave republike, zveznih zakonov, zakonov republike in na osnovi uredb, navodil in odredb Zvezne vlade.

Vlada republike izdaja uredbe za uporabo zveznih zakonov, zakonov republike, uredb, navodil in odredb Zvezne vlade; izdaja uredbe po zakonskih pooblastilih in navodila in odredbe zaradi izvrševanja zveznih zakonov in zakonov republik in kontrolira njihovo izvajanje.

98. člen

Ministri republike imajo pravico na podlagi zveznih zakonov, zakonov republike, uredb, navodil in odredb Zvezne vlade in vlade republike in zaradi njihovega izvrševanja izdajati pravilnike, odredbe in navodila.

Ministri republike skrbijo za pravilno izvrševanje zveznih zakonov, zakonov republike, uredb, navodil in odredb Zvezne vlade in vlade republike.

99. člen

Ministrstva republike so zvezno-republiška ali republiška.

100. člen

Zvezno-republiška ministrstva v ljudskih republikah vodijo določene panoge državne uprave in opravljajo poleg poslov lastne pristojnosti tudi posle zvezno-republiških ministrstev Zvezne vlade po njihovih pravilnikih, navodilih, odredbah in odločbah.

101. člen

Republiška ministrstva vodijo samostojno določene, v pristojnost ljudske republike spadajoče panoge državne uprave.

102. člen

Ministrstva republike določa ustava republike v skladu z ustavo FLRJ.

Prezidij ljudske skupščine republike lahko menja, spaja ali odpravlja ministrstva v skladu z ustavo FLRJ, ustavo republike, zveznimi zakoni in odloki Prezidija Ljudske skupščine FLRJ.

XI POGLAVJE

ORGANI DRŽAVNE OBLASTI AVTONOMNIH POKRAJIN IN AVTONOMNIH OBLASTI

103. člen

Pravice in področje avtonomije avtonomnih pokrajin in avtonomnih oblasti določa ustava republike.

104. člen

Statut avtonomne pokrajine oziroma avtonomne oblasti izda v skladu z ustavo FLRJ in ustavo republike najvišji organ državne oblasti avtonomne pokrajine ali avtonomne oblasti, potrdi pa ga ljudska skupščina republike.

105. člen

Najvišji organ državne oblasti avtonomne pokrajine je Ljudska skupščina avtonomne pokrajine, ki jo volijo državljeni avtonomne pokrajine za dobo treh let in ki se sestaja po določbah ustave republike.

Ljudska skupščina avtonomne pokrajine voli Glavni izvršilni odbor avtonomne pokrajine kot svoj izvršilni in upravni organ.

106. člen

Najvišji organ državne oblasti avtonomne oblasti je Oblastni ljudski odbor, ki ga volijo državljeni avtonomne oblasti za dobo treh let in ki ima svoje skupščine po določbah ustave republike.

Oblastni ljudski odbor voli kot svoj izvršilni in upravni organ Oblastni izvršilni odbor.

XII POGLAVJE

ORGANI DRŽAVNE OBLASTI UPRAVNOSTERITORIALNIH ENOT

107. člen

Organi državne oblasti krajev (vasi, manjših mest), okrajev, mestnih četrti, mest, okrožij in oblasti so ljudski odbori.

Ljudske odbore krajev volijo državljeni za dobo dveh let, ljudske odbore okrajev, mestnih četrti, mest, okrožij in oblasti pa volijo državljeni za tri leta.

Ljudski odbori okrajev, mestnih četrti, mest, okrožij in oblasti imajo svoje redne skupščine ob času, ki ga predpisuje ustava ljudske republike.

108. člen

Ljudski odbori vodijo delo podrejenih upravnih organov in gospodarsko ter kulturno izgradnjo v svojem območju; zagotavljajo zaščito javnega reda, spoštovanje zakonov in pravic državljanov; ugovljajo svoj proračun.

Ljudski odbori izdajajo v svoji pristojnosti splošne predpise (odloke) na osnovi zvezne ustave, ustave republike, zveznih zakonov, zakonov republike in splošnih predpisov višjih organov državne oblasti.

109. člen

Ljudski odbori se morajo pri izvajanju splošnih in krajevnih nalog opirati na pobudo in široko udeležbo ljudskih množic in na organizacije delovnega ljudstva.

110. člen

Izvršilni in upravni organi ljudskih odborov, izvzemši v manjših vaseh, so izvršilni odbori. Izvršilni odbor sestavljajo predsednik, podpredsednik, tajnik in člani. Izvršilne odbore volijo ljudski odbori iz svoje sredine.

111. člen

Izvršilni organ ljudskega odbora v manjših vaseh sta predsednik in tajnik skupaj.

112. člen

Krajevni ljudski odbor sklicuje v roku, ki ga določa zakon, krajevni zbor volivcev, kateremu polaga račun o svojem delu. Pravice in dolžnosti krajevnega zbora volivcev določa zakon.

113. člen

Izvršilni in upravni organi ljudskih odborov so podrejeni tako svojemu ljudskemu odboru, kakor tudi izvršilnim in upravnim organom višjih organov državne oblasti.

114. člen

Ljudski odbor ima lahko za vodstvo posameznih upravnih panog oddelke oziroma odseke, ki so pod vodstvom izvršilnega odbora. Oddelki in odseki so v svojem delu podrejeni izvršilnemu odboru, hkrati pa tudi ustreznemu oddelku višjega ljudskega odbora in pristojnemu ministrstvu republike.

XIII POGLAVJE LJUDSKA SODIŠČA

115. člen

Organi pravosodja v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji so Vrhovno sodišče FLRJ, vrhovna sodišča republik in avtonomnih pokrajin, okrožna in okrajna sodišča.

Ustroj in pristojnost vojaških sodišč določa zvezni zakon.

Z zakonom se lahko ustanovijo posebna sodišča za določene vrste sporov.

116. člen

Sodišča so v izrekovanju pravice neodvisna in sodijo po zakonu.

Sodišča so ločena od uprave v vseh stopnjah.

Višja sodišča imajo v mejah zakona pravico nadzorstva nad nižjimi sodišči.

117. člen

Sodišča izrekajo pravico v imenu ljudstva.

118. člen

Razpravljanje pred sodišči je po pravilu javno.

Odločbe sodišča more spremeniti samo pristojno višje sodišče.

Obtožencu je pred sodiščem zagotovljena pravica obrambe.

119. člen

Sodišča sodijo po pravilu v senatih.

Kadar sodijo senati okrajnega in okrožnega sodišča v prvi stopnji, sestoje iz sodnikov in sodnikov porotnikov, ki so pri sojenju enakopravni.

120. člen

Postopanje pred sudišči se vodi v jezikih republik, avtonomnih pokrajin ali avtonomnih oblasti, v katerih so sudišča. Državljanji, ki ne znajo jezika, v katerem se vodi postopanje, lahko uporabljajo svoj jezik. Tem državljanom je zagotovljena pravica, da se seznanijo s celotno tvarino in da spremljajo delo sudišča po tolmaču.

121. člen

Sodnike Vrhovnega sodišča FLRJ voli in razrešuje Ljudska skupščina FLRJ na skupni seji obeh zbornic.

Sodnike vrhovnega sodišča republike odnosno avtonomne pokrajine voli in razrešuje Ljudska skupščina republike odnosno Ljudska skupščina avtonomne pokrajine.

Sodnike in sodnike porotnike okrajnega sudišča v okrožju ali mestu voli in razrešuje ljudski odbor okrožja ali mesta.

Sodnike in sodnike porotnike okrajnega sudišča v okrožju ali mestu voli in razrešuje ljudski odbor okrožja ali mesta.

122. člen

Vrhovno sudišče FLRJ je najvišji organ pravosodja Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Zvezni zakon določa, v katerih primerih sudi Vrhovno sudišče FLRJ v prvi in v katerih v drugi stopnji.

123. člen

Vrhovno sudišče FLRJ presoja zakonitost pravnomočnih odločb vseh sudišč v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji glede uporabe zveznih zakonov.

Vrhovna sudišča republik in avtonomnih pokrajin presojo zakonitost pravnomočnih odločb vseh sudišč republike odnosno sudišč avtonomne pokrajine.

XIV POGLAVJE

JAVNO TOŽILSTVO

124. člen

Javno tožilstvo je organ Ljudske skupščine FLRJ za nadzor, ali ministrstva in ostali njim podrejeni upravni organi in ustanove Federativne ljudske republike Jugoslavije in ljudskih republik, uradne osebe in državljanji pravilno izpolnjujejo zakone.

125. člen

Javnega tožilca FLRJ in njegove namestnike voli in razrešuje Ljudska skupščina FLRJ na skupni seji obeh zbornic.

Javne tožilce ljudskih republik in njihove namestnike imenuje in razrešuje javni tožilec FLRJ.

Javne tožilce avtonomnih pokrajin, avtonomnih oblasti, oblasti, okrožij in okrajev imenuje in razrešuje javni tožilec republike na potrdilo javnega tožilca FLRJ.

126. člen

Javni tožilci so v svojem delu neodvisni in posrejeni samo javnemu tožilcu FLRJ.

127. člen

Javni tožilci imajo pravico vlagati tožbe in pritožbe, pravico zakonske intervencije v sodnem in upravnem postopanju, pravico kazenskega pregona in pravico vlagati zahteve za zaščito zakonitosti zoper pravnomočne odločbe sodišč in upravnih organov.

128. člen

Vojaškega tožilca Jugoslovanske armade in ostale vojaške tožilce imenuje vrhovni poveljnik Jugoslovanske armade.

Zvezni zakon določa ustroj in pristojnost vojaškega tožilstva.

XV. POGLAVJE

ODNOSI MED ORGANI DRŽAVNE OBLASTI IN ORGANI DRŽAVNE UPRAVE

129. člen

Prezidij Ljudske skupščine FLRJ ima pravico razveljaviti ali odpraviti uredbe, navodila, odredbe in odločbe Zvezne vlade, če niso v skladu z ustavo ali zveznimi zakoni.

Zvezna vlada ima pravico razveljaviti ali odpraviti pravilnike, odredbe, navodila in odločbe članov Zvezne vlade, če niso v skladu z ustavo, zveznimi zakoni, uredbami, navodili, odredbami ali odločbami Zvezne vlade.

130. člen

Prezidij Ljudske skupščine republike ima pravico razveljaviti ali odpraviti uredbe, navodila, odredbe in odločbe vlade republike, če niso v skladu z ustavo FLRJ, ustavo republike, zveznimi zakoni ali z zakoni republike.

Vlada republike ima pravico razveljaviti ali odpraviti pravilnike, odredbe, navodila in odločbe ministrov republike, če niso v skladu z zvezno ustavo, ustavo republike, zveznimi zakoni, z zakoni republike ali z uredbami, navodili, odredbami in odločbami vlade republike.

131. člen

V zadevah iz zvezne pristojnosti ima pravico Zvezna vlada zadržati akte vlade republike in razveljaviti akte ministrov republike, če niso v skladu z zvezno ustavo, ustavo republike, zveznimi zakoni in zakoni republike, uredbami, navodili ali odredbami Zvezne vlade odnosno s pravilniki, odredbami in navodili člena Zvezne vlade.

Ob istih pogojih imajo člani Zvezne vlade pravico zadržati akte ministrov republike.

132. člen

Prezidij Ljudske skupščine republike oziroma Ljudske skupščine avtonomne pokrajine in višji ljudski odbori imajo pravico razveljaviti ali odpraviti nezakonite in nepravilne akte nižjih ljudskih odborov.

Vlada republike, posamezni njeni ministri in glavni izvršilni odbor avtonomne pokrajine imajo pravico v svoji pristojnosti razveljaviti ali odpraviti nezakonite

in nepravilne akte izvršilnih odborov. Izvršilni odbori višjih ljudskih odborov imajo isto pravico naproti nižjim izvršilnim odborom.

Ljudski odbor ima pravico razveljaviti ali odpraviti nezakonite in nepravilne akte svojega izvršilnega odbora.

Izvršilni odbor višjega ljudskega odbora odnosno glavni izvršilni odbor avtonomne pokrajine in vlada republike imajo pravico zadržati izvršitev nezakonitih in nepravilnih aktov nižjega ljudskega odbora in jih predložiti svojemu ljudskemu odboru odnosno ljudski skupščini avtonomne pokrajine ali prezidiju ljudske skupščine republike, da jih razveljavi ali odpravi.

133. člen

Višji ljudski odbor, ljudska skupščina avtonomne pokrajine, odnosno prezidij ljudske skupščine republike imajo pravico razpustiti vsak nižji ljudski odbor in razpisati volitve za nov ljudski odbor. Višji ljudski odbor, ljudska skupščina avtonomne pokrajine odnosno prezidij ljudske skupščine republike imajo pravico razpustiti izvršilni odbor vsakega nižjega ljudskega odbora in odrediti volitve novega izvršilnega odbora.

XVI POGLAVJE

JUGOSLOVANSKA ARMADA

134. člen

Jugoslovanska armada je oborožena sila Federativne ljudske republike Jugoslavije. Njena naloga je varovati in braniti neodvisnost države in svobodo ljudstva. Ona je čuvan nedotakljivosti državnih meja in ohranjevalka miru in varnosti.

135. člen

Vrhovnega poveljnika Jugoslovanske armade imenuje Ljudska skupščina FLRJ na skupni seji obeh zbornic. Vrhovni poveljnik vodi vso vojaško in oboroženo silo Federativne ljudske republike Jugoslavije.

TRETJI DEL

PREHODNE IN ZAKLJUČNE ODREDBE

136. člen

Z dnem, ko dobi ustava veljavo, so razveljavljeni vsi zakoni in drugi pravni predpisi, ki so v nasprotju z ustavo.

Odloki, zakoni in uredbe, potrjene z odločbo Ustavodajne skupščine z dne 1. decembra 1945., ostanejo v veljavi, dokler ne bo o njih izdana dokončna odločba.

Zakonodajna odbora obeh zbornic Ljudske skupščine FLRJ sta pooblaščena, da v šestih mesecih od dne, ko dobi veljavo ustava, pregledata vse odloke, zakone in uredbe, potrjene z odločbo Ustavodajne skupščine z dne 1. decembra 1945., da jih spravita v sklad z ustavo in izdasta zakone o tem, kateri teh odlokov, zakonov in uredb ostanejo v veljavi brez sprememb, odnosno da izdasta zakone o spremembah in dopolnitvah teh odlokov, zakonov in uredb. Zakone, ki jih izdasta zakonodajna odbora obeh zbornic Ljudske skupščine FLRJ, proglaši z ukazom Prezidij Ljudske skupščine FLRJ, in se predlože v potrdilo Ljudski skupščini FLRJ na njenem prvem prihodnjem zasedanju. Predloge, da se spravijo odloki, zakoni in uredbe v sklad z ustavo, pošlje o pravem času zakonodajnima odboroma predsednik vlade FLRJ.

187. člen

Vse osebe, mlajše od 18 let, ki so bile vpisane v volivne imenike za volitve v Ustavodajno skupščino, obdrže pridobljeno volivno pravico.

188. člen

Posamezna ministrstva, ki po ustavi niso določena v sestavu vlade FLRJ, lahko ostanejo v sestavu vlade vse do tolej, dokler se o njih ne odloči v smislu 15. točke 74. člena ustawe.

189. člen

Ustava dobri veljavno s proglašitvijo na skupni seji obeh zbornic Ustavodajne skupščine.

Dano v Beogradu,
glavnem mestu Federativne ljudske republike Jugoslavije
31. januarja 1946.

**PREDSEDSTVO USTAVODAJNE SKUPŠČINE
FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE**

Sekretar,
Mile Peruničić l. r.

Predsednik,
dr. Ivan Ribar l. r.

Podpredsedniki:

Moša Pijade l. r.
Josip Rus l. r.
Dimitar Vlahov l. r.

Filip Lakuš l. r.
Djuro Pucar l. r.
Marko Vujačić l. r.

Člani:

Josip Broz-Tito l. r.; **Bane Andrejev** l. r.; **dr. Vlado Bakarić** l. r.; **Dušan Brkić** l. r.;
Josip Vidmar l. r.; **Milovan Đilas** l. r.; **Edvard Kardelj** l. r.; **Sreten Živojinović** l. r.;
dr. Siniša Stanković l. r.; **Vlada Zečević** l. r.; **dr. Stevan Jakovljević** l. r.; **Blažo Jovanović** l. r.; **dr. Dragoljub Jovanović** l. r.; **Boris Kidrič** l. r.; **dr. Sava Kosanović** l. r.; **Lazar Kuliševski** l. r.; **dr. Blagoje Nešković** l. r.; **Jaša Prodanović** l. r.; **Aleksandar Ranković** l. r.; **dr. Zlatan Sremec** l. r.; **Dobrosav Tomašević** l. r.; **Frane Frol** l. r.; **Andrija Hebrang** l. r.; **Avdo Humo** l. r.; **Rodoljub Čolaković** l. r.; **Vlado Šegrt**, l. r.